

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci

žalobkyně:

A. T., narozena X,
státní příslušnice P. s.,
bytem X,

zastoupena advokátem JUDr. Matějem Šedivým,
se sídlem Václavské náměstí 21, Praha,

proti

žalované:

Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,
se sídlem Olšanská 2, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2019, čj. CPR-14522-2/ČJ-2019-930310-V241,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou doručenou soudu dne 29. 4. 2019 žalobkyně napadá shora označené rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla její odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 3. 2019, čj. KRPS-75330-18/ČJ-2019-010022. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo žalobkyni uloženo podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovená doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území států Evropské unie, v délce 1 roku.

2. Žalovaná napadené rozhodnutí odůvodnila tím, že žalobkyně od 21. 10. 2018 do 16. 3. 2019 neoprávněně pobývala na území České republiky bez platného víza, což bylo v rozhodnutí správního orgánu I. stupně prokázáno a dostatečným způsobem odůvodněno. Tím byla naplněna skutková podstata § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. Skutečnost, že žalobkyně nevěděla o nelegálnosti pobytu, nebránila vydání rozhodnutí správních orgánů. K přiměřenosti vyhoštění a délky zákazu vstupu na území Evropské unie žalovaná uvedla, že správní orgán I. stupně se touto otázkou zabýval dostatečně, a s jeho závěry se plně ztotožnila. Podle žalované je tedy rozhodnutí zcela přiměřené okolnostem případu. Zákaz vstupu na území Evropské unie v trvání 1 roku zcela odpovídá jednání, jehož se žalobkyně dopustila. Správní orgán I. stupně si také vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra, podle nějž zde není překážka vycestování.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

3. Žalobkyně namítla, že napadené rozhodnutí je nezákonné z důvodu nepřiměřenosti zvoleného opatření. Žalobkyně má za to, že skutková zjištění byla chybně vyložena ve vztahu k § 174a zákona o pobytu cizinců.
4. Žalobkyně konstatovala, že v průběhu správního řízení tvrdila, že nevěděla o nelegálnosti svého pobytu, neboť zajištění jeho legalizace nechala na strýci, který ji do České republiky pozval. Žalobkyně si je vědoma, že pro naplnění skutkové podstaty § 119 odst. 2 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců není vyžadováno úmyslné jednání. Avšak z § 174a zákona o pobytu cizinců plyne, že jedním z kritérií pro posouzení přiměřenosti rozhodnutí je mimo jiné závažnost protiprávního jednání. Žalobkyně z toho dovozuje, že okolností ovlivňující přiměřenost rozhodnutí je také míra zavinění. Neznalá poměrů v České republice, pověřila legalizací pobytu svého strýce, jenž však žádné kroky nepodnikl a utvrdil ji v tom, že zde pobývá legálně.
5. Žalobkyně poukázala na to, že ke vzniku neoprávněného pobytu došlo kvůli jejímu věku a nedostatku životních zkušeností. Šlo o její první pochybení, není ekonomickou migrantkou, neboť přicestovala do České republiky studovat. Vzhledem k okolnostem případu mělo být vůči žalobkyni užito mírnější opatření podle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně by následně mohla realizovat své studijní plány podáním řádné vízové žádosti. Správní orgány měly zvolit mírnější řešení, které by bylo přiměřené uvedeným okolnostem.
6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na obsah rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, neboť v nich byly řádně vypořádány námitky žalobkyně shodného znění.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba byla podána u Městského soudu v Praze ve lhůtě dle § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. K zachování lhůty k podání žaloby dojde i v případě, že je podána k jinému než místně příslušnému soudu (rozsudek NSS ze dne 15. 8. 2008, čj. 8 As 2/2008 – 112), takže omyl žalobkyně ve vyhodnocení dané otázky pro ni nemá v tomto ohledu žádné negativní následky. Žaloba je tedy věcně projednatelná.

8. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal. Soud rozhodl o žalobě v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání; žalovaná vyjádřila s tímto postupem výslovný souhlas, žalobkyně pak udělila souhlas *implicite*, neboť na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nesdělila, že s rozhodnutím věci bez jednání nesouhlasí.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

9. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 16. 3. 2019 byla žalobkyně kontrolována hlídkou Policie České republiky v obci Č. v ulici J. Lustrací v cizineckém informačním systému bylo zjištěno, že žalobkyně pobývá na území České republiky bez platného víza i bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněna.
10. Na základě uvedeného bylo s žalobkyní ještě týž den zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. V průběhu svého výsledku za přítomnosti tlumočnice francouzského jazyka žalobkyně uvedla, že je svobodná a bezdětná. Od 2. 10. 2018 bydlí v rodinném domě se strýcem a jeho manželkou v obci Č. v ulici J. Žalobkyně přicestovala do České republiky 2. 10. 2018 na prázdniny, poté se se strýcem domluvila, že zde zůstane za účelem studia na delší dobu. Chtěla studovat ekonomiku a management. Žalobkyně byla celou dobu v Č. a učila se češtinu a angličtinu. O legalizaci jejího pobytu se měl postarat strýc, je si vědoma, že se na území České republiky nachází neoprávněně. Nemá sjednané zdravotní pojištění ani žádné peníze. Rodina žalobkyně, matka, babička a tři bratři, žije v A. v zemi původu. Žalobkyně nemá v České republice žádný majetek, závazky ani pohledávky. Kromě cestovních dokladů nebrání vycestování žádná překážka. Nucené vycestování pro ni představuje zásah do rodinného a soukromého života, neboť se již se svou matkou domluvila, že zde zůstane u strýce na studia, a nemohla by tyto plány uskutečnit. Prostředky na vycestování by dostala od strýce. Žalobkyně dále uvedla, že v zemi původu je vysoká kriminalita a necítí se tam bezpečně, ale žádný válečný konflikt tam neprobíhá. Ze země původu neodešla kvůli válečnému konfliktu, ale podotkla, že je tam stále nějaký konflikt a násilí. Vrátila by se k rodině v A.
11. K posouzení existence možných překážek pro vycestování žalobkyně do země původu si správní orgán I. stupně vyžádal od Ministerstva vnitřní závažné stanovisko ve smyslu § 120a zákona o pobytu cizinců, z něž plyne, že vycestování žalobkyně je možné. Ministerstvo v závazném stanovisku uvedlo zprávu o zemi původu, z níž při posuzování možnosti vycestování vycházelo. Z ní vyplynulo, že žalobkyni v případě návratu nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Po prezidentských volbách v roce 2015 je situace v zemi stabilní a nehrozí opakování násilností. Situace v zemi původu žalobkyně je natolik uspokojivá, že umožňuje bezpečný návrat žalobkyně.
12. Dne 16. 3. 2019 umožnil správní orgán I. stupně žalobkyni seznámit se za přítomnosti tlumočnice francouzského jazyka s obsahem spisu, k němuž se nechtěla vyjádřit.
13. Správní orgán I. stupně vydal dne 16. 3. 2019 rozhodnutí čj. KRPS-75330-18/ČJ-2019-010022, kterým uložil žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu

cizinců správní vyhoštění a stanovil dobu, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 1 roku. Správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí mimo jiné uvedl, že má z předložených dokladů za prokázané, že žalobkyně pobývala v České republice bez platného víza a oprávnění k pobytu. Poté, co jí dne 20. 10. 2018 uplynula lhůta pro legální pobyt na území České republiky, nevycestovala, přestože si byla vědoma nelegálnosti svého počínání.

14. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně prostřednictvím svého zástupce odvolání, ve kterém uplatnila obdobné odvolací námitky jako v žalobě, jejíž obsah je podrobně zrekapitulován výše.
15. Žalovaná vydala dne 16. 4. 2019 žalobou napadené rozhodnutí.

Posouzení žalobních bodů

16. Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců vydá policie rozhodnutí o správním vyhoštění cizinci, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí ho do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců zohlední správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.

17. K námitce žalobkyně, že žalovaná chybně vyložila skutková zjištění ve vztahu k § 174a zákona o pobytu cizinců, a zvolila tak opatření nepřiměřené okolnostem případu s ohledem na to, že žalobkyně nevěděla o protiprávnosti svého jednání, soud uvádí, že žalobkyně při výslechu vypověděla, že si je vědoma, že se na území České republiky nachází neoprávněně. I kdyby o tom nevěděla a byla strýcem utvrzována v tom, že je její pobyt legální, jak tvrdila v žalobě, nebyl by to důvod pro jiné rozhodnutí ve věci. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 2. 2012, čj. 9 As 102/2011 – 80, dovodil, že „[s]právní vyhoštění je svým obsahem rozhodnutím nikoli sankční povahy, ale toliko správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval. (...) Tato v zásadě preventivní podstata správního vyhoštění má svůj význam zejména z hlediska zavinění cizince, které není třeba prokazovat a při ukládání správního vyhoštění se vychází z toho, že naplnění určité skutkové podstaty znamená pro stát automaticky nutnost nařídít cizinci, aby opustil území České republiky a zakázat mu pobyt na území České republiky i po určité v rozhodnutí stanovenou dobu v budoucnu.“ Správní orgány nemají při aplikaci § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců žádný prostor pro správní uvážení, pokud jde o volbu, zda cizinci uloží správní vyhoštění, nebo nikoliv. To ostatně potvrzuje také rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2010, čj. 9 As 5/2010 – 74, podle nějž „policie cizinci vydá rozhodnutí o správním vyhoštění až na 10, 5 či 3 roky vždy, nastane-li některá ze skutkových situací předvídaných v ustanovení § 119 odst. 1“.

18. Pouze v případě, že by nebylo možné žalobkyni udělit správní vyhoštění, bylo by na místě uložit jí povinnost vycestovat z území (§ 50a odst. 6 zákona o pobytu cizinců). Žádné skutečnosti ve smyslu citovaného ustanovení v průběhu řízení zjištěny nebyly. Žalobkyně pouze vypověděla, byť v žalobě namítala především nepřiměřenost rozhodnutí z hlediska zavinění, že v nuceném vycestování spatřuje zásah do svého rodinného a soukromého života z důvodu studijních plánů, kterých by musela zanechat. K tomu soud uvádí, že pokud žalobkyni svědčilo jen krátkodobé turistické vízum, musela být srozuměna s tím, že dlouhodobé setrvání za účelem studia bude vyžadovat splnění dalších podmínek. Z obsahu správního spisu plyne, že napadené rozhodnutí nepředstavuje ani v jiných ohledech nepřiměřený zásah do jejího rodinného a soukromého života, neboť její rodina žije v zemi původu, a má se tedy kam vrátit do doby, než si vyřídí potřebné náležitosti k realizaci jejích plánů.
19. Z výše uvedeného tedy plyne, že je lhostejno, do jaké míry sama žalobkyně zavinila naplnění citované skutkové podstaty či jakou roli v případě sehrál její strýc, podstatné je to, že došlo k jejímu naplnění. Proto nelze přisvědčit argumentaci žalobkyně, že míra zavinění je okolností ovlivňující přiměřenost rozhodnutí. Závažnost protiprávního jednání plyne už jen z toho, že zákonodárce pojí správní vyhoštění až na dobu tří let s tím, že cizinec pobývá na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. Žalobkyně si mohla a měla být vědoma, že její jednání je protiprávní, když zůstala na území České republiky, přestože ve vízu vylepeném v jejím cestovním dokladu je vyznačena možná délka pobytu (také s francouzským popiskem, tj. v jazyce, jemuž žalobkyně rozumí). Bez ohledu na nedostatek životních zkušeností, kulturní odlišnosti či neznalost poměrů mohla žalobkyně jen na základě této informace usoudit, že vyznačení délky pobytu není samoučelné a že s jeho překročením mohou být spojeny určité následky. Místo toho zde dál pobývala po dobu téměř pěti měsíců, aniž by se jakkoliv snažila svou pobytovou situaci řešit. Nadto měla podporu svého strýce, který jako cizinec pobývajících na území České republiky po delší dobu, musel mít jisté zkušenosti s otázkou pobytového oprávnění. To, že se strýc jako podpora neosvědčil, není z výše uvedených důvodů pro posouzení případu relevantní.
20. K individualizaci rozhodnutí vůči žalobkyni byl prostor v rámci stanovení délky doby, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států Evropské unie, čehož správní orgán I. stupně využil tím, že stanovil vzhledem k okolnostem případu tuto dobu v délce jednoho roku z možných tří let (viz stranu 5). Žalovaná se s jeho názorem ztotožnila na straně 5 napadeného rozhodnutí a soud z výše uvedených důvodů s hodnocením správních orgánů obou stupňů souhlasí. Správní orgány vzaly do úvahy rozhodující okolnosti, tedy závažnost protiprávního jednání a jeho dobu trvání, a stanovily dobu, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území Evropské unie, v délce přiměřené okolnostem případu. Žalobní body jsou nedůvodné.
21. Soud závěrem podotýká, že studijní plány žalobkyně nejsou napadeným rozhodnutím v žádném případě nadobro zmařeny. Žalobkyni nic nebrání v tom, aby si poučená z prvotního nezdaru zajistila po uplynutí doby potřebné pobytové oprávnění za účelem studia v České republice v souladu se zákonem o pobytu cizinců. Studium vybraného oboru (ekonomika a management) lze ostatně realizovat i v P. s.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

22. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitky, zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 18. června 2019

Tomáš Kocourek, v. r.
soudce